

Ortsavdrag för husföreståndarinna

Bevillningsutskottet behandlade i sitt betänkande nr 40 i år frågan huruvida gift skattskyldig vid inkomsttaxering kunde erhålla Ortsavdrag för husföreståndarinna, därest den skattskyldige under beskattningsåret icke sammanlevt med andre maken. I ett föregående häfte av tidskriften har redogörelse lämnats för vad utskottet anfört (s. 202—203).

Gällande bestämmelser om Ortsavdrag för husföreståndarinna gå tillbaka till ett riksdagsbeslut av år 1919. På bevillningsutskottets initiativ infördes då de alltjämt bestående stadgandena om Ortsavdrag för ogift skattskyldig med husföreståndarinna. Som motivering anfördes bl. a. att det i fråga om familjeavdragen förefallit utskottet som en brist att ogift skattskyldig ej skulle få göra avdrag för husföreståndarinna och att någon skillnad därutinnan ej borde uppdragas mellan henne och hustru. Såväl enligt kommunalskattelagen som inkomstskatteförordningen äger nu skattskyldig som under beskattningsåret haft husföreståndarinna hos sig anställd, att, därest han varit ogift (varmed jämställes änklings, änka eller fränskild) och haft hemmavarande barn för vilket rätt till allmänt barnbidrag förelegat, åtnjuta Ortsavdrag med samma belopp som skattskyldig, vilken under beskattningsåret varit gift och sammanlevt med andra maken. Genom omläggningen av statsbeskattningen av fysiska personer år 1947 och år 1952 har i princip icke någon ändring skett i fråga om rätten till Ortsavdrag för husföreståndarinna.

I ett av Regeringsrätten nyligen avgjort mål (den 9 juni 1955) har spörsmålet blivit föremål för prövning. Makarna hade under beskattningsåret levt åtskilda på grund av att makarna haft arbete på olika orter. Söndring förelåg icke. Kammarrätten och Regeringsrätten funno, att makarna i följd därav skulle taxeras såsom av varandra oberoende skattskyldiga. Makarna hade två barn och varje make erhöll således halvt familjeavdrag för barnen. Mannen, som hade barnen hos sig, hade husföreståndarinna (hembiträde) och yrkade familjeavdrag för henne. Skattedomstolarna avvisade detta yrkande (taxering år 1948).

Den slutsatsen synes kunna dragas av utgången i målet, att Ortsavdrag för husföreståndarinna icke medges allenast på den grund att makar taxeras såsom av varandra oberoende skattskyldiga. Observeras bör att lagtextens "ogift" är något helt annat än det skattsrättsliga uttrycket "såsom av varandra oberoende skattskyldiga". Med ogift förstås vid tolkningen av skattelag detsamma som enligt familjerätten. — Anmärkas må att familjerättsliga begrepp allmänt uppfattas enligt denna sin innebörd vid tolkning av skattelag i utlandet. — Att sammanlevnaden upphört på grund av söndring bör sålunda också sakna betydelse. Härav torde vidare kunna slutas att hemskilnad ej heller kan föranleda rätt till Ortsavdrag för husföreståndarinna.

D. H.